

160

Besluit van 25 februari 1994, houdende vaststelling van een algemene maatregel van bestuur ter uitvoering van het bepaalde in Titel 4 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, als vastgesteld bij wet van 14 oktober 1993, Stb. 555 (Besluit burgerlijke stand 1994)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op voordracht van de Staatssecretaris van Justitie van 19 oktober 1993, stafafdeling Wetgeving Privaatrecht, nr 401184/93/6;

Gelet op de artikelen 16d, 17c, 18, derde lid, 18c, 19j, tweede lid, onder b, 20d, 21, derde lid en 24b, tweede lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, als vastgesteld bij wet van 14 oktober 1993, Stb. 555;

De Raad van State gehoord (advies van 8 februari 1994 nr W03.93.0690);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Justitie van 22 februari 1994 stafafdeling Wetgeving Privaatrecht, nr 426987/94/6;

Hebben goedgevonden en verstaan:

HOOFDSTUK 1. DE AMBTENAAR VAN DE BURGERLIJKE STAND, DE REGISTERS VAN DE BURGERLIJKE STAND, DE AKTEN EN DE DUBBELEN, DE LATERE VERMELDINGEN, DE AFSCHRIFTEN EN UITTREKSELS EN DE IN VERBAND MET HET OPMAKEN VAN BEPAALDE AKTEN OVER TE LEGGEN BESCHIEDEN

EERSTE AFDELING. DE AMBTENAAR VAN DE BURGERLIJKE STAND

Artikel 1

1. De ambtenaar van de burgerlijke stand en de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand verrichten hun ambtsbezigheden in het gemeentehuis.

2. De ambtenaar van de burgerlijke stand kan ook elders binnen de gemeente ambtsbezigheden verrichten voor zover daartoe gewichtige redenen bestaan.

Artikel 2

Burgemeester en wethouders wijzen, voor zoveel nodig, de ambtenaar van de burgerlijke stand aan die belast is met de leiding van de dienst.

Artikel 3

De gemeente verschafft de ambtenaren van de burgerlijke stand kantoorruimte alsmede alle materiële voorzieningen welke voor een behoorlijke uitoefening van hun taak vereist zijn. Zij bezoldigt voorts het personeel nodig om de ambtenaren van de burgerlijke stand bij te staan.

Artikel 4

Het personeel bedoeld in artikel 3 wordt, de ambtenaren van de burgerlijke stand gehoord, door burgemeester en wethouders benoemd en ontslagen. Het ontvangt van de ambtenaar van de burgerlijke stand, onder wiens leiding het zijn werkzaamheden verricht, zijn instructie en is aan hem of de ambtenaar die hem vervangt, onmiddellijk ondergeschikt.

Artikel 5

De ambtenaar van de burgerlijke stand verricht, tenzij gewichtige redenen zich daartegen verzetten, onverwijld de werkzaamheden vereist voor het houden der registers.

TWEDE AFDELING. DE REGISTERS VAN DE BURGERLIJKE STAND EN DE DUBBELEN VAN DE AKTEN

Artikel 6

1. De registers van de burgerlijke stand zijn losbladig.
2. De beschreven losse bladen moeten worden samengevoegd tot een register, telkens wanneer hiervan een deel van de gebruikelijke omvang kan worden samengesteld.
3. De ambtenaar van de burgerlijke stand bewaart de onder hem berustende bescheiden zorgvuldig in een afgesloten, tegen brand beschermde ruimte. Slechts indien de uitoefening van de dienst dit noodzakelijk maakt, mogen registers, dubbelen of afschriften uit die ruimte worden verwijderd.

Artikel 7

1. De ambtenaar van de burgerlijke stand sluit aan het eind van ieder jaar de registers af door een gedagtekende en ondertekende verklaring, welke onmiddellijk na de laatste akte wordt gesteld.
2. Binnen een maand nadat de losse bladen tot een registerdeel zijn samengevoegd, doch uiterlijk na ieder half jaar worden de dubbelen of afschriften van de akten overgebracht naar de in de achtste afdeling bedoelde centrale bewaarplaats.

Artikel 8

Van de overbrenging maakt de beheerder van de centrale bewaarplaats een verklaring op, die een specificatie van de overgebrachte stukken inhoudt. Hij bewaart een door hem ondertekend exemplaar van de verklaring.

Artikel 9

1. Ten aanzien van de dubbelen of de afschriften die zijn overgebracht naar een rijksarchiefbewaarplaats in de zin van de Archiefwet, is de beheerder van die bewaarplaats belast met het bewaren van de onder hem berustende bescheiden.
2. De dubbelen of de afschriften en de daarop betrekking hebbende

latere vermeldingen worden op zodanige wijze gearhiveerd, dat het verband tussen de latere vermeldingen en de akten, waarop zij betrekking hebben, kan worden gelegd.

Artikel 10

Onze Minister van Justitie geeft voorschriften betreffende het voor de akten en de dubbelen of de afschriften te gebruiken papier en de voor het opmaken van deze stukken te hanteren middelen.

DERDE AFDELING. DE KLAPPERS OP DE AKTEN

Artikel 11

De ambtenaar van de burgerlijke stand stelt jaarlijks per registersoort klappers samen van de akten die gedurende het afgelopen jaar zijn ingeschreven in de registers van geboorten, van huwelijken en van overlijden, alsmede van het register, bedoeld in artikel 17, tweede lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 12

1. De ambtenaar van de burgerlijke stand maakt tienjaarlijkse klappers in dubbel op.
2. Hij bewaart deze klappers zorgvuldig in een afgesloten, tegen brand beschermde ruimte. Slechts indien de uitoefening van de dienst dit noodzakelijk maakt, mogen de klappers uit die ruimte worden verwijderd.
3. Hij zendt het dubbel van de klapper binnen een jaar na afloop van de in het eerste lid genoemde periode toe aan de centrale bewaarplaats.

Artikel 13

- In de tienjaarlijkse klappers worden ten minste opgenomen:
- a. alfabetisch-lexicografisch geordend de geslachtsnaam van hen op wie de akten betrekking hebben;
 - b. de eerste voornaam en de voorletters van de overige voornamen van de onder a bedoelde personen;
 - c. achter de namen van de gehuwden, de geslachtsnaam van degene met wie het huwelijk is gesloten;
 - d. de dagtekening van de akten of, voor zover het de akten van geboorte of overlijden betreft, de dag van de geboorte of van het overlijden;
 - e. het codenummer van de akte.

Artikel 14

Onze Minister kan nadere voorschriften geven omtrent de inrichting van de klappers en de daarbij te hanteren middelen.

VIERDE AFDELING. DE AKTEN EN DE LATERE VERMELDINGEN

Artikel 15

1. De akten bevatten geen andere gegevens dan die, welke zijn vermeld in hoofdstuk 2 van dit besluit.
2. Niettemin kunnen latere gegevens, bij wege van latere vermelding, aan de akten worden toegevoegd. Ook de latere vermeldingen bevatten geen andere gegevens dan die, welke zijn vermeld in hoofdstuk 2 van dit besluit.

Artikel 16

1. De ambtenaar van de burgerlijke stand neemt de akten doorlopend genummerd in de registers op.
2. Hij neemt latere vermeldingen afzonderlijk op.
3. In ingebonden registers plaatst hij latere vermeldingen aan de kant of de voet van de akten.

Artikel 17

1. De ambtenaar van de burgerlijke stand zorgt ervoor dat de akten duidelijk leesbaar zijn en in de Nederlandse taal gesteld.
2. Hij haalt gedeelten van een voorgedrukte tekst, die niet van toepassing zijn, door, en waarmerkt de doorhalingen.
3. In staatakten geeft hij vermeldingen die niet van toepassing zijn, aan door een liggend streepje.
4. Hij ondertekent iedere akte en iedere latere vermelding.

Artikel 18

1. In de akten mag, behoudens het navolgende, niets bij verkorting worden uitgedrukt.
2. In de akten en de latere vermeldingen worden data in cijfers aangegeven door achtereenvolgens de dag, de maand en het jaar te vermelden. De eerste negen dagen van de maand en de eerste negen maanden van het jaar worden aangegeven door de cijfers 01 tot en met 09.
3. De dag van geboorte in een geboorteakte en de dag van overlijden in een overlijdensakte worden tevens in letters uitgedrukt. Voor zover latere vermeldingen een verbetering inhouden van een dag van geboorte of overlijden, wordt ook deze tevens in letters uitgedrukt.
4. Wanneer in een akte of een latere vermelding het uur wordt uitgedrukt, geschiedt dit naar een dagindeling in vierentwintig uren.
5. Het geslacht wordt aangegeven door de tekst «F (vrouwelijk)» en «M (mannelijk)».
6. De aanduiding van een plaats omvat in elk geval de vermelding van de gemeente.

Artikel 19

Bijvoegingen en doorhalingen bij het opmaken van akten of latere vermeldingen worden duidelijk aan de voet van de akte aangegeven en worden goedgekeurd en ondertekend door degenen die de akte of de latere vermelding ondertekenen.

Artikel 20

1. De verschijnende partijen en de ambtenaar van de burgerlijke stand ondertekenen achtereenvolgens de akte in elkanders bijzijn.
2. Indien een verschijnende partij verklaart niet te kunnen of te willen tekenen, wordt die verklaring in de akte vermeld.

Artikel 21

Een ambtenaar van de burgerlijke stand die een akte heeft opgemaakt, waarvan ingevolge wettelijk voorschrift een latere vermelding moet worden gemaakt door een ambtenaar van de burgerlijke stand van een andere gemeente, geeft aan deze ambtenaar kennis van de door hem opgemaakte akte.

Artikel 22

1. Latere vermeldingen worden opgemaakt door de ambtenaar van de burgerlijke stand onder wie de akte berust, waaraan de latere vermelding moet worden toegevoegd.

2. Indien het register is overgebracht naar een gemeentelijke archiefbewaarplaats als bedoeld in de Archiefwet, wordt de latere vermelding overeenkomstig een aanwijzing van de ambtenaar van de burgerlijke stand, die het register laatstelijk onder zijn berusting had, opgemaakt door de beheerder van die bewaarplaats. Na het opmaken van de latere vermelding wordt de daarop betrekking hebbende kennisgeving vernietigd op een door Onze Minister van Justitie in overeenstemming met de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur te bepalen wijze.

3. Indien het dubbel van een akte is overgebracht naar een rijksarchiefbewaarplaats als bedoeld in de Archiefwet, wordt de latere vermelding overeenkomstig een aanwijzing van de ambtenaar van de burgerlijke stand die de akte laatstelijk onder zijn berusting had, gearhiveerd door de beheerder van die bewaarplaats.

Artikel 23

1. De ambtenaar van de burgerlijke stand geeft buiten Nederland opgemaakte stukken, die ten behoeve van het opmaken van een akte van de burgerlijke stand of van een latere vermelding dienen te worden overgelegd, terug nadat hij zich daarvan een afschrift heeft doen overleggen.

2. De in het eerste lid bedoelde afschriften en de overige stukken die ten behoeve van het opmaken van een akte van de burgerlijke stand of van een latere vermelding zijn overgelegd, alsmede de akten van huwelijksaangifte en van huwelijkstoestemming, worden vernietigd nadat achttien maanden zijn verstreken sedert de datum waarop het register waarvan deze stukken de bijlagen zijn, is afgesloten.

3. De akte van erkenning en de akte van ontkenning van het vaderschap door de moeder met gelijktijdige erkenning door de vader worden vernietigd nadat achttien maanden zijn verstreken sedert de ontvangst van het afschrift, bedoeld in artikel 20f van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek.

4. Onze Minister van Justitie stelt in overeenstemming met de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur nadere regels met betrekking tot de wijze waarop de in het tweede en derde lid bedoelde vernietiging plaatsvindt.

Artikel 24

1. Het uittreksel, bedoeld in de artikelen 19a, tweede lid en 19g, derde lid, van Boek I van het Burgerlijk Wetboek wordt opgemaakt overeenkomstig de bepalingen van de op 8 september 1976 te Wenen tot stand gekomen Overeenkomst betreffende de uitgifte van meertalige uittreksels uit akten van de burgerlijke stand.

2. In het geval bedoeld in artikel g, tweede lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek wordt, indien het een overlijden betreft van een militair of van een andere persoon die tot de krijgsmacht behoort op een oorlogsvaartuig of in een militair luchtvaartuig, een uittreksel van de akte aan Onze Minister van Defensie toegezonden.

Artikel 25

Van akten van huwelijk of van overlijden welke vóór de inwerking-treding van dit Besluit zijn opgemaakt, kan een afschrift worden uitgegeven.

Artikel 26

1. Een afschrift van een akte van de burgerlijke stand bevat mede de latere vermeldingen die krachtens wettelijk voorschrift aan de akte zijn toegevoegd.

2. Een uittreksel als bedoeld in artikel 23b, eerste lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek bevat de gegevens ter zake van de toestand op het tijdstip van afgifte.

3. De in het eerste en tweede lid bedoelde afschriften of uittreksels worden door de bewaarder van het register voorzien van de verklaring dat de daarin vermelde gegevens overeenstemmen met, dan wel zijn ontleend aan het origineel. Zij worden door hem gedagtekend en voorzien van zijn dienststempel.

ZESDE AFDELING. DE IN VERBAND MET DE AANGIFTE VAN DE GEBORTE OVER TE LEGGEN VERKLARING VAN EEN ARTS OF EEN VERLOSKUNDIGE

Artikel 27

1. De in verband met de aangifte van de geboorte over te leggen verklaring van een arts of een verloskundige vermeldt:

- a. de dag en het tijdstip van de geboorte;
- b. de plaats waar de geboorte heeft plaatsgevonden;
- c. het geslacht van het kind;
- d. de geslachtsnaam van de moeder;
- e. de voornamen van de moeder;
- f. de dag van geboorte van de moeder;
- g. de woonplaats en het woonadres van de moeder;
- h. de mededeling van degene die de verklaring opmaakt, dat hij al of niet bij de geboorte aanwezig was;
- i. de mededeling van degene die de verklaring opmaakt, dat hij al dan niet overtuigd is van de juistheid van bepaalde daarin opgenomen gegevens, dan wel met bepaalde gegevens onbekend is;
- j. de datum waarop de verklaring is opgemaakt;
- k. de geslachtsnaam en de voorletters van de persoon die de verklaring heeft opgemaakt;
 - l. de bevoegdheid van de onder k bedoelde persoon;
 - m. de plaats, het adres en het telefoonnummer van de praktijk van de onder k bedoelde persoon.

2. De verklaring wordt door degene die haar heeft opgemaakt ondertekend. Zij wordt door hem in een daarvoor bestemde gesloten enveloppe aan de moeder afgegeven. Bij de aangifte van de geboorte wordt de verklaring in de gesloten enveloppe aan de ambtenaar van de burgerlijke stand overgelegd.

3. Een voor conform getekend afschrift van de verklaring blijft onder degene die haar heeft opgemaakt berusten.

4. Onze Minister van Justitie geeft nadere voorschriften betreffende de formulieren bestemd voor het opmaken van de in het eerste lid bedoelde verklaring alsmede de in het derde lid bedoelde enveloppen.

Artikel 28

1. De akte die aan de ambtenaar van de burgerlijke stand op grond van artikel 58, onder a, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek ter hand moet worden gesteld, is een afschrift van de geboorteakte als bedoeld in artikel 26 van dit besluit. Is dit in geval van geboorte buiten Nederland niet mogelijk, dan kan met een uittreksel worden volstaan.

2. Het gewaarmerkt afschrift van gegevens uit de basisadministratie persoonsgegevens, bedoeld in artikel 58, onder a, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, bevat:

- a. de geslachtsnaam;
- b. de voornamen;
- c. de geboortedatum;
- d. de geboorteplaats;
- e. de gemeente van inschrijving;
- f. de burgerlijke staat, met vermelding van namen en voornamen van eerdere echtgenoten;
- g. de nationaliteit.

Artikel 29

1. Indien een verklaring is afgelegd overeenkomstig artikel 55, onder b, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, maakt de ambtenaar van de burgerlijke stand hiervan een akte op, welke door hem en degene die de verklaring heeft afgelegd wordt ondertekend, en geeft hij van deze verklaring kennis aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de andere gemeenten waar het huwelijk zou kunnen worden voltrokken.

2. De in het eerste lid genoemde akte wordt gevoegd bij de akte van huwelijksaangifte nadat aan die akte de in artikel 20a, vierde lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek voorgeschreven latere vermelding is toegevoegd.

ACHTSTE AFDELING. DE CENTRALE BEWAARPLAATS VOOR DE DUBBELEN OF DE AFSCHRIFTEN VAN DE AKTEN VAN DE BURGERLIJKE STAND EN VOOR DE LATERE VERMELDINGEN

Artikel 30

1. Er is een centrale bewaarplaats voor de dubbelen of de afschriften van de akten van geboorten, van huwelijken en echtscheidingen, en van overlijden en voor de latere vermeldingen en de dubbelen van de tienjaarlijkse klappers.

2. Onze Minister van Justitie draagt zorg voor de bewaring van de zich in de centrale bewaarplaats bevindende bescheiden.

3. De in de centrale bewaarplaats berustende bescheiden zijn, voor zover niet anders bepaald, niet openbaar.

Artikel 31

De ambtenaar van de burgerlijke stand zendt maandelijks de tekst van de door hem of op zijn aanwijzing opgemaakte latere vermeldingen, die betrekking hebben op onder hem berustende of berust hebbende akten, waarvan het dubbel of het afschrift in de centrale bewaarplaats berust, naar de centrale bewaarplaats. De toezending geschiedt met bericht van ontvangst, in enkelvoud, op formulieren ingericht overeenkomstig het door de Minister van Justitie vast te stellen model.

Artikel 32

1. De naar de centrale bewaarplaats overgebrachte dubbelen of afschriften, alsmede de latere vermeldingen en de dubbelen van de tienjaarlijkse klappers worden op een door de Minister van Justitie te bepalen wijze zorgvuldig bewaard in een afgesloten, tegen brand en andere gevaren beschermde ruimte. Slechts indien de uitoefening van de dienst dit noodzakelijk maakt, mogen deze bescheiden uit die ruimte worden verwijderd.

2. De dubbelen of de afschriften en de daarop betrekking hebbende latere vermeldingen worden op zodanige wijze gearhiveerd, dat het verband tussen de latere meldingen en de akten, waarop zij betrekking hebben, kan worden gelegd.

NEGENDE AFDELING. BIJZONDERE BEPALINGEN IN VERBAND MET HET HOUDEN VAN REGISTERS DOOR CONSULAIRE AMBTENAREN

Artikel 33

Indien een beschikking als bedoeld in afdeling 9 of afdeling 12 van Titel 4 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek betrekking heeft op een akte die in een door een consulaire ambtenaar gehouden register is of had moeten zijn opgenomen, zendt de griffier van het college waarvoor de zaak laatstelijk aanhangig was, een afschrift van de beschikking zodra deze in kracht van gewijsde is gegaan, aan de consulaire ambtenaar die het register houdt.

Artikel 34

Een ambtenaar van de burgerlijke stand die een akte heeft opgemaakt, waarvan ingevolge wettelijk voorschrift een latere vermelding moet worden geplaatst op een akte die in een door een consulaire ambtenaar gehouden register is opgenomen, geeft kennis van de door hem opgemaakte akte aan die consulaire ambtenaar.

Artikel 35

Verzending aan of door consulaire ambtenaren van stukken die betrekking hebben op registers van de burgerlijke stand, geschiedt door tussenkomst van Onze Minister van Buitenlandse Zaken.

HOOFDSTUK 2. DE INDELING EN DE INHOUD VAN DE DOOR DE AMBTENAAR VAN DE BURGERLIJKE STAND OP TE MAKEN AKTEN EN DE HIEROP BETREKKING HEBBENDE LATERE VERMELDINGEN

EERSTE AFDELING. DE INDELING VAN DE AKTEN VAN GEBORTE, VAN HUWELIJK EN VAN OVERLIJDEN EN DE AKTEN VAN INSCHRIJVING DAARVAN

Artikel 36

De akten van geboorte, van huwelijk en van overlijden bestaan uit vijf gedeelten die door horizontale lijnen van elkaar zijn gescheiden. In het eerste gedeelte worden opgenomen de gegevens die in een uittreksel uit de akte moeten worden opgenomen. In het tweede gedeelte worden opgenomen de gegevens die wegens hun vertrouwelijk karakter niet in een uittreksel worden opgenomen. In het derde gedeelte worden de overige gegevens opgenomen. In het vierde gedeelte worden de

ambtelijke gegevens en de handtekeningen opgenomen. In het vijfde gedeelte worden de door de ambtenaar van de burgerlijke stand aan te brengen verbeteringen, bijvoegingen of doorhalingen opgenomen. Tevens worden daarin opgenomen de latere vermeldingen, dan wel verwijzingen naar de op een afzonderlijk blad aan de akte toegevoegde latere vermeldingen.

Artikel 37

Akten van inschrijving van in het buitenland opgemaakte akten van geboorte, van huwelijk en van overlijden, van rechterlijke uitspraken omtrent de rechtsgeldigheid van zodanige akten in Nederland dan wel van rechterlijke uitspraken als bedoeld in de artikelen 21 en 255 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, worden op de in artikel 36 aangegeven wijze ingedeeld.

TWEEDE AFDELING. GEGEVENS DIE STEEDS IN DE AKTEN, DE AKTEN VAN INSCHRIJVING, DE LATERE VERMELDINGEN EN DE UITTREKSELS WORDEN OPGENOMEN

Artikel 38

In het hoofd van elke akte worden het woord «Nederland», gevolgd door de letters (NL), de aktesoort en het jaar waarin de akte is opgemaakt, vermeld. In het hoofd van een akte van geboorte, van huwelijk, van erkenning, van ontkenning van het vaderschap door de moeder met gelijktijdige erkenning door de vader en van overlijden wordt tevens een nummer vermeld, overeenkomstig door de Minister van Justitie te geven voorschriften.

Artikel 39

1. In het hoofd van elke akte van inschrijving van een buitenlandse akte worden vermeld de woorden «akte van inschrijving», gevolgd door de soort en het nummer van de ingeschreven akte, de instantie die haar heeft opgemaakt, alsmede het land, de plaats en de dag waar zulks is geschied.

2. In het hoofd van elke akte van inschrijving van een rechterlijke uitspraak worden vermeld de woorden «akte van inschrijving van rechterlijke uitspraak» gevolgd door datgene waartoe de uitspraak strekt, het rechterlijk college dat de uitspraak heeft gedaan alsmede de dag van de uitspraak. Betreft het een buitenlandse rechterlijke uitspraak, dan wordt tevens vermeld het land waar deze is gedaan, gevolgd door de voor de inschrijving van motorvoertuigen in dat land gebruikelijke letters;

3. In het hoofd van elke akte van inschrijving wordt tevens vermeld het jaar waarin deze is opgemaakt, alsmede een nummer overeenkomstig door de Minister van Justitie te geven voorschriften;

4. In het derde gedeelte van elke akte van inschrijving wordt vermeld op wiens verzoek de inschrijving is geschied, dan wel of de inschrijving ambtshalve is geschied. Betreft het een akte van inschrijving van een rechterlijke beschikking op grond van artikel 25c, artikel 417 of artikel 426 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, dan wordt in dit gedeelte tevens vermeld dat de akte in overeenstemming is met de beschikking.

5. In het vijfde gedeelte van elke akte van inschrijving worden vermeld de in het in te schrijven stuk ontbrekende gegevens, voor zover de ambtenaar van de burgerlijke stand deze kan ontleen aan een hier te lande in de registers van de burgerlijke stand opgenomen akte, alsmede de door de ambtenaar van de burgerlijke stand aan te brengen verbeteringen, doorhalingen en bijvoegingen. Tevens worden daarin opgenomen de latere vermeldingen, dan wel verwijzingen naar de op een afzonderlijk blad aan de akte toegevoegde latere vermeldingen.

Artikel 40

1. In het vierde gedeelte van elke akte, dan wel, indien deze niet is ingedeeld, aan de voet ervan worden vermeld:

- a. de naam en de voorletters van de ambtenaar van de burgerlijke stand die de akte heeft opgemaakt;
- b. de plaats en de dag waarop de akte is opgemaakt;
- c. de handtekeningen van de ambtenaar van de burgerlijke stand en van de partijen bij de akte dan wel de verklaring, bedoeld in artikel 20, tweede lid, van dit besluit.

2. In het vierde gedeelte van elke akte van inschrijving worden de in het eerste lid, onder a en b genoemde gegevens vermeld, alsmede de handtekening van de ambtenaar van de burgerlijke stand.

Artikel 41

1. Wordt de latere vermelding op een los blad opgemaakt, dan worden in het hoofd ervan vermeld de letters «ref.» gevolgd door het nummer van de akte waaraan de latere vermelding wordt toegevoegd, alsmede het jaar waarin die akte is opgemaakt.

2. Wordt een latere vermelding ontleend aan een akte, dan worden daarin tevens vermeld de aktesoort, het nummer van deze akte, de instantie die haar heeft opgemaakt alsmede de plaats en de datum waar zulks is geschied. Betreft het een buitenlandse akte, dan wordt voorts vermeld het land waar deze is opgemaakt.

3. Wordt een latere vermelding ontleend aan een rechterlijke uitspraak, dan worden vermeld het rechterlijk college dat de uitspraak heeft gedaan en de datum van de uitspraak, alsmede datgene waartoe de uitspraak strekt. Betreft het een buitenlandse rechterlijke uitspraak, dan wordt tevens vermeld het land waar deze is gedaan.

4. Aan de voet van de latere vermelding worden vermeld:
- a. de naam en de voorletters van de ambtenaar van de burgerlijke stand die deze latere vermelding heeft opgemaakt;
 - b. de plaats en de dag waarop de latere vermelding is opgemaakt;
 - c. de handtekening van de ambtenaar van de burgerlijke stand.

Artikel 42

1. In het hoofd van elk uittreksel worden het woord «Nederland» gevolgd door de letters (NL) alsmede het woord «uittreksel» vermeld, gevolgd door de soort en het nummer van de akte waarop het uittreksel betrekking heeft.

2. Aan de voet van elk afschrift of uittreksel worden de in artikel 26, derde lid, genoemde gegevens opgenomen.

DERDE AFDELING. DE AKTE VAN GEBORTE EN HET UITTREKSEL DAARVAN

Artikel 43

1. De akte van geboorte vermeldt in het eerste gedeelte achtereenvolgens:

- a. de geslachtsnaam van het kind;
- b. de voornamen van het kind;
- c. de dag en, voor zover bekend, het uur en de minuut van de geboorte;
- d. de plaats van geboorte;
- e. het geslacht van het kind;

2. De akte vermeldt in het tweede gedeelte achtereenvolgens:

- a. de geslachtsnaam en de voornamen van de vader;
- b. de geslachtsnaam en de voornamen van de moeder;

3. De akte vermeldt in het derde gedeelte achtereenvolgens:
 - a. voor zover bekend, de plaats en de dag van de geboorte van de vader en van de moeder;
 - b. de geslachtsnaam en de voornamen alsmede de plaats en de dag van geboorte van de aangever;
 - c. indien toepasselijk, dat de voornamen ambtshalve door de ambtenaar van de burgerlijke stand zijn gegeven.

Artikel 44

1. Is de plaats van de geboorte van het kind niet bekend, dan vermeldt de akte in het eerste gedeelte zo nauwkeurig mogelijk de plaats waar het is aangetroffen.
2. Is de dag van de geboorte van het kind niet bekend, dan vermeldt de akte in het eerste gedeelte de vermoedelijke dag van geboorte.
3. Indien de plaats of de dag van de geboorte van het kind of de naam, met inbegrip van de voornamen, van de moeder niet bekend is, vermeldt de geboorteakte in het derde gedeelte het bevel van het openbaar ministerie krachtens hetwelk de akte is opgemaakt, alsmede dat bij dit opmaken de aanwijzingen van het openbaar ministerie zijn in acht genomen.

Artikel 45

1. De in artikel 19d, eerste lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde akte van geboorte vermeldt in het eerste gedeelte dat het geslacht van het kind niet is kunnen worden vastgesteld.
2. Het bepaalde in het eerste lid is van overeenkomstige toepassing in het geval, bedoeld in artikel 19d, derde lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 46

De akte van inschrijving van een buiten Nederland opgemaakte akte van geboorte of van de rechterlijke beschikking, bedoeld in artikel 25f van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, vermeldt, voor zover deze aan het in te schrijven stuk kunnen worden ontleend, de in artikel 43 genoemde gegevens.

Artikel 47

De voorlopige akte van geboorte, bedoeld in de artikelen 19a, tweede lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek vermeldt de in artikel 43 genoemde gegevens voor zover deze bekend zijn.

Artikel 48

Het uittreksel van de akte van geboorte vermeldt de in artikel 43, eerste lid, onderscheidenlijk artikel 44, eerste en tweede lid, genoemde gegevens, met inachtneming van de gegevens blijkend uit latere vermeldingen.

VIERDE AFDELING. DE AKTE VAN ERKENNING, DE AKTE VAN ONTKENNING VAN HET VADERSCHAP DOOR DE MOEDER MET GELIJKTIJDIGE ERKENNING DOOR DE VADER EN DE LATERE VERMELDING DAARVAN

Artikel 49

1. De door een ambtenaar van de burgerlijke stand opgemaakte akte van erkenning vermeldt:
 - a. de geslachtsnaam, de voornamen, het geslacht, alsmede, voor zover deze bekend zijn, de plaats en de dag van geboorte van het kind;
 - b. voor zover bekend, de geslachtsnaam, de voornamen en de plaats en de dag van geboorte van de moeder;
 - c. de geslachtsnaam, de voornamen en de plaats en de dag van geboorte van de erkenner;
 - d. indien vereist, de toestemming van de moeder en van het kind;
 - e. de geslachtsnaam van het kind na de erkenning.
2. De akte van ontkenning van het vaderschap door de moeder met gelijktijdige erkenning door de vader vermeldt:
 - a. de geslachtsnaam, de voornamen, het geslacht, alsmede de plaats en de dag van geboorte van het kind;
 - b. de geslachtsnaam, de voornamen en de plaats van geboorte van de moeder;
 - c. de dag waarop het huwelijk van de moeder is ontbonden alsmede de geslachtsnamen en de voornamen van haar vroegere echtgenoot;
 - d. de geslachtsnaam, de voornamen en de plaats en de dag van geboorte van de erkenner;
 - e. de toestemming van de moeder;
 - f. indien de moeder met de erkenner gehuwd is, de geslachtsnaam van het kind na de wettiging.
3. De latere vermelding van de erkenning vermeldt de in het eerste lid, onder c, d, en e genoemde gegevens.
4. De latere vermelding van de ontkenning van het vaderschap door de moeder met gelijktijdige erkenning door de vader vermeldt de in het tweede lid, onder d, en e genoemde gegevens. Voorts vermeldt zij de dag en de plaats van het huwelijk waardoor het kind is gewettigd, alsmede de geslachtsnaam van het kind na de wettiging.

Artikel 50

1. Wanneer de akte van erkenning het kind of de kinderen waarvan een vrouw zwanger is, betreft, vermeldt deze akte:
 - a. de geslachtsnaam, de voornamen en de plaats en de dag van geboorte van de vrouw en van de erkenner;
 - b. haar toestemming;
2. De erkenning als in het eerste lid bedoeld wordt bij wege van latere vermelding aan de geboorteakte toegevoegd, onder vermelding van de gegevens omtrent de erkenner in de geboorteakte. De latere vermelding vermeldt de in artikel 49, derde lid, genoemde gegevens.
3. Het tweede lid is van overeenkomstige toepassing indien erkenning dan wel de ontkenning van het vaderschap door de moeder met gelijktijdige erkenning door de vader bij de aangifte van de geboorte van het kind plaatsvindt, met dien verstande dat de latere vermelding van de ontkenning van het vaderschap door de moeder met gelijktijdige erkenning door de vader de in artikel 49, vierde lid, genoemde gegevens vermeldt.

Artikel 51

De latere vermelding van een notariële akte van erkenning vermeldt de in artikel 49, derde lid, genoemde gegevens aan de hand van die notariële akte, met dien verstande dat de ambtenaar van de burgerlijke stand gegevens die ontbreken zoveel mogelijk aanvult.

Artikel 52

De latere vermelding van een buiten Nederland opgemaakte akte van erkenning, dan wel van een buiten Nederland gedane rechterlijke uitspraak houdende gegrondverklaring van de ontkenning van het door het huwelijk ontstane vaderschap of vernietiging van de erkenning, vermeldt, voor zover deze aan het in te schrijven stuk kunnen worden ontleend, de in de artikelen 49, derde lid, of 51 genoemde gegevens.

VIJFDE AFDELING. DE LATERE VERMELDING VAN EEN RECHTERLIJKE UITSPRAAK INZAKE ADOPTIE

Artikel 53

De latere vermelding van een rechterlijke uitspraak waarbij adoptie wordt uitgesproken dan wel herroepen, vermeldt:

- a. de geslachtsnaam, de voornamen en de dag en plaats van geboorte van de adoptiefouders;
- b. de geslachtsnaam van het kind na de adoptie, onderscheidenlijk na de herroeping van de adoptie;
- c. indien van toepassing, de bij de uitspraak vastgestelde voornamen van het kind;
- d. de dag waarop de uitspraak kracht van gewijsde heeft gekregen, als vermeld in een daartoe door de griffier af te geven getuigschrift.

Artikel 54

De latere vermelding van een buiten Nederland gedane rechterlijke uitspraak, waarbij adoptie wordt uitgesproken dan wel herroepen, vermeldt, voor zover deze aan het in te schrijven stuk kunnen worden ontleend, de in artikel 53 genoemde gegevens.

ZESDE AFDELING. DE AKTE VAN HUWELIJKSAANGIFTE

Artikel 55

De akte van huwelijksaangifte vermeldt:

- a. de geslachtsnaam, de voornamen alsmede de plaats en de dag van geboorte en de woonplaats der aanstaande echtgenoten;
- b. de ongehuwde staat en, indien men eerder gehuwd is geweest, de geslachtsnaam en de voornamen van de vroegere echtgeno(o)t(en);
- c. de gemeente waarin overeenkomstig artikel 43, tweede lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek de huwelijksvoltrekking zal plaatsvinden.

ZEVENDE AFDELING. DE AKTE VAN TOESTEMMING TOT HET HUWELIJK

Artikel 56

De door de ambtenaar van de burgerlijke stand opgemaakte akte van toestemming tot het huwelijk vermeldt:

- a. de geslachtsnaam, de voornamen en, voor zover bekend, de plaats en de dag van geboorte van de aanstaande echtgenoten;
- b. de geslachtsnaam, de voornamen en, voor zover bekend, de plaats

en de dag van geboorte van partijen alsmede de hoedanigheid waarin zij hun toestemming geven.

ACHTSTE AFDELING. DE HUWELIJKSAKTE EN HET UITTREKSEL DAARVAN

Artikel 57

1. De huwelijksakte vermeldt in het eerste gedeelte achtereenvolgens:
 - a. de geslachtsnamen van de echtgenoten vóór het sluiten van het huwelijk, alsmede hun voornamen;
 - b. de plaats en de dag van geboorte van de echtgenoten;
 - c. de geslachtsnamen van de echtgenoten na het sluiten van het huwelijk;
 - d. de dag van het huwelijk en de plaats waar het is voltrokken.
2. De akte vermeldt in het tweede gedeelte de geslachtsnamen en de voornamen van de ouders van de echtgenoten.
3. De akte vermeldt in het derde gedeelte:
 - a. de bij de huwelijksakte gegeven toestemming;
 - b. voor zover toepasselijk, de nationaliteit die een niet Nederlandse echtgenoot vermoedelijk heeft.
4. De ambtenaar van de burgerlijke stand, bedoeld in artikel 40, eerste lid, onder a, van dit besluit is de ambtenaar ten overstaan van wie de verklaring bedoeld in artikel 67, eerste lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek is afgelegd, en die heeft verklaard dat partijen door de echt aan elkander zijn verbonden.

Artikel 58

De akte van inschrijving van een buiten Nederland opgemaakte huwelijksakte vermeldt, voor zover deze aan het in te schrijven stuk kunnen worden ontleend, de in artikel 57 genoemde gegevens.

Artikel 59

Het uittreksel van de huwelijksakte vermeldt de in artikel 57, eerste lid, genoemde gegevens.

NEGENDE AFDELING. DE AKTE VAN INSCHRIJVING, ONDERSCHIEDENLIJK DE LATERE VERMELDING VAN ECHTSCHIEDING EN VAN ONTBINDING VAN EEN HUWELIJK NA SCHEIDING VAN TAFEL EN BED

Artikel 60

1. De akte van inschrijving van een rechterlijke uitspraak houdende echtscheiding of ontbinding van een huwelijk na scheiding van tafel en bed tussen echtelieden wier huwelijk niet in de Nederlandse registers van de burgerlijke stand is ingeschreven, vermeldt:
 - a. de geslachtsnaam en de voornamen der echtgenoten, alsmede het land, de plaats en de dag der huwelijksvoltrekking;
 - b. de geslachtsnaam van elk van de echtgenoten na de uitspraak;
 - c. op verzoek van welke echtgenoot de inschrijving geschiedt, alsmede de datum waarop dat verzoek is ontvangen. Is de echtscheiding zonder tussenkomst van een procureur uitgesproken, dan vermeldt de akte dat de inschrijving op verzoek van de beide echtgenoten geschiedt, alsmede de datum waarop dat verzoek is ontvangen.
2. De latere vermelding van een rechterlijke uitspraak houdende echtscheiding of ontbinding van een huwelijk na scheiding van tafel en bed, vermeldt de in het eerste lid, onder b en c, genoemde gegevens.

Artikel 61

1. De akte van overlijden vermeldt in het eerste gedeelte achtereenvolgens:

- a. de geslachtsnaam en de voornamen van de overledene;
- b. voor zover bekend de plaats en de dag van geboorte van de overledene;
- c. het geslacht van de overledene;
- d. de woonplaats of de gewone verblijfplaats van de overledene;
- e. de dag en, voor zover bekend, het uur en de minuut van overlijden;
- f. de plaats van overlijden;
- g. de geslachtsnaam en de voornamen van de persoon met wie de overledene ten tijde van het overlijden gehuwd was.

2. De akte vermeldt in het tweede gedeelte de geslachtsnaam en de voornamen van de ouders van de overledene, voor zover deze bekend zijn.

3. De akte vermeldt in het derde gedeelte achtereenvolgens:

- a. voor zover bekend, de geslachtsnaam en de voornamen van de persoon of van de personen, met wie de overledene eerder gehuwd was;
- b. de geslachtsnaam en de voornamen alsmede de plaats en de dag van geboorte van de aangever.

Artikel 62

1. Indien een lijk is gevonden en de plaats of de dag van overlijden niet met voldoende nauwkeurigheid kan worden vastgesteld, vermeldt de akte in het eerste gedeelte achtereenvolgens:

- a. de geslachtsnaam en de voornamen van de overledene;
- b. voor zover bekend, de plaats en de dag van geboorte van de overledene;
- c. het geslacht van de overledene;
- d. voor zover bekend, de woonplaats of de gewone verblijfplaats van de overledene;
- e. de plaats, de dag en het uur waarop het lijk is gevonden;
- f. voor zover bekend, de geslachtsnaam en de voornamen van de persoon met wie de overledene ten tijde van het overlijden gehuwd was.

2. De akte vermeldt in het tweede gedeelte de geslachtsnaam en de voornamen van de ouders van de overledene, voor zover deze bekend zijn.

3. De akte vermeldt in het derde gedeelte:

- a. voor zover bekend, de geslachtsnaam en de voornamen van de persoon of van de personen, met wie de overledene eerder gehuwd was;
- b. de schriftelijke aangifte van de hulpofficier van justitie.

4. De plaats waar het lijk is gevonden, wordt zo nauwkeurig mogelijk aangeduid.

Artikel 63

De akte van inschrijving bedoeld in artikel 417, onderscheidenlijk artikel 426 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek vermeldt de gegevens genoemd in artikel 26 van dit besluit voor zover die uit de beschikking blijken. Als dag van overlijden geldt, in het geval van artikel 417, de dag waarop de vermiste vermoed wordt te zijn overleden.

Artikel 64

De akte van inschrijving van een buiten Nederland opgemaakte akte van overlijden of akte van lijkvinding vermeldt, voor zover deze aan het in te schrijven stuk kunnen worden ontleend, de in artikel 61 onderscheidenlijk artikel 62 genoemde gegevens.

Artikel 65

De voorlopige akte van overlijden, bedoeld in artikel 19g, derde lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, vermeldt voor zoveel mogelijk de gegevens genoemd in artikel 61.

Artikel 66

1. Op de akte van aangifte van een kind dat levenloos ter wereld is gekomen, zijn de artikelen 43, 44, 45 en 47 van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat deze akte alleen een geslachtsnaam en voornamen van het kind vermeldt voor zover de ouders dit wensen.

Artikel 67

Het uittreksel van de akte van overlijden vermeldt de in artikel 61, eerste lid, onderscheidenlijk artikel 62, eerste lid, genoemde gegevens, met inachtneming van gegevens blijkend uit latere vermeldingen. Indien een akte van inschrijving is opgemaakt ingevolge artikel 417, onderscheidenlijk artikel 426 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, wordt dit in het hoofd van het uittreksel vermeld.

HOOFDSTUK 3. SLOTBEPALINGEN

Artikel 68

Dit besluit treedt in werking tegelijk met de wet van 14 oktober 1993 tot herziening van Titel 4 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek en wijziging van enige andere bepalingen van Boek 1 van dat wetboek, het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en het Wetboek van Strafvordering.

Artikel 69

Dit besluit kan worden aangehaald als: Besluit burgerlijke stand 1994.

Lasten en bevelen dat dit besluit en de bijlage met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 25 februari 1994

Beatrix

De Staatssecretaris van Justitie,
A. Kosto

Uitgegeven de vijftiende maart 1994

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Justitie
Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 12 april 1994, nr. 70

NOTA VAN TOELICHTING

1. Algemeen

In de voorstellen van de Commissie Regelgeving Burgerlijke Stand, die hebben geleid tot de indiening van het wetsvoorstel tot herziening van Titel 4 Boek 1 B.W. en van een aantal andere bepalingen (Kamerstukken II, 1990/91, 21 847), is de nodige aandacht besteed aan de verdeling van de voorschriften over wet en algemene maatregel van bestuur. Deze verdeling heeft ten opzichte van de huidige regeling een aantal wijzigingen ondergaan. Zo zijn bijvoorbeeld de bepalingen met betrekking tot de onderzoeksplicht van de ambtenaar van de burgerlijke stand naar de wet overgeheveld, evenals artikel 28 van het huidige Besluit, dat ziet op de verwerking van buitenlandse akten en beslissingen in de Nederlandse akten van de burgerlijke stand. Andere bepalingen zijn daarentegen uit de wet gelicht en in de algemene maatregel van bestuur opgenomen. Hiertoe behoren in hoofdzaak de bepalingen betreffende de gegevens die in de akten moeten worden opgenomen. Ter wille van de overzichtelijkheid zijn deze samengebracht in hoofdstuk 2.

HOOFDSTUK 1

2. Eerste afdeling - De ambtenaar van de burgerlijke stand

De gedelegeerde regelgeving met betrekking tot de taakvervulling van de ambtenaar van de burgerlijke stand omvat, naast enkele bepalingen uit het huidige Besluit, een aantal voorschriften uit de gemeentewet, waarvan ik meen dat zij moeten worden aangehouden, maar niet noodzakelijk in het Burgerlijk Wetboek behoeven te worden opgenomen.

In artikel 1, tweede lid, is tot uitdrukking gebracht dat de plaats waar een ambtenaar van de burgerlijke stand zijn werkzaamheden verricht, steeds gelegen moet zijn binnen het gebied van de gemeente waarvoor hij is aangesteld. Omdat zich gevallen kunnen voordoen waarin de noodzaak om werkzaamheden elders in de gemeente te verrichten, niet uitsluitend ter beoordeling van de betrokken ambtenaar staat, wordt de schrapping voorgesteld van de woorden «te zijner beoordeling». Het gemeentebestuur kan, bijvoorbeeld op gronden van bestuurlijk beleid, tot bepaalde vormen van deconcentratie besluiten.

Het voorschrift van artikel 5, volgens hetwelk de ambtenaar onverwijld zijn werkzaamheden moet verrichten, kan naar mijn oordeel niet worden gemist. Uitstel van het opmaken van een akte is toelaatbaar wanneer in verband met het bepaalde in artikel 18 Boek 1 B.W., overlegging van nadere bescheiden vereist is.

De bepalingen van artikel 183 van de gemeentewet (zie artikel 300a van de Gemeentewet (Stb. 1992, 96, als gewijzigd bij de Invoeringswet Gemeentewet, Stb. 1993, 610) betreffende de organisatie van de dienst van de burgerlijke stand zijn gedeeltelijk terug te vinden in de artikelen 2, 3 en 4. In grotere gemeenten pleegt deze dienst, die uit een aantal zelfstandig werkende ambtenaren bestaat, onder de dagelijkse leiding van één hunner te staan. De opnemings van een bepaling terzake is wenselijk (artikel 2). In de praktijk kunnen binnen de dienst interne instructies gelden, doch er is geen sprake van een verdeling van werkzaamheden onder ambtenaren, die, overeenkomstig artikel 183, vijftiende lid, van de gemeentewet, door de raad wordt geregeld. De genoemde bepaling is dan ook niet overgenomen.

Ik onderschrijf de opvatting van de Permanente Commissie voor de zaken van de burgerlijke stand en voor nationaliteitsaangelegenheden, dat in verband met de zelfstandigheid van de taakverrichting van de ambtenaar van de burgerlijke stand de grootst mogelijke duidelijkheid

gewenst is omtrent de faciliteiten die hem door het gemeentebestuur dienen te worden verschaft. Overgenomen is dan ook het voorstel van die commissie tot uitbreiding van artikel 3 met een bepaling omtrent de verschaffing van kantoorruimte en materiële voorzieningen. Ook is aangehouden de verplichting van de gemeente om personeel aan de ambtenaren van de burgerlijke stand toe te voegen (artikel 3) en de bepaling waaruit blijkt dat dit personeel aan deze ambtenaren ondergeschikt is (artikel 4).

3. Tweede afdeling – De registers van de burgerlijke stand en de dubbelen van de akten

In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel betreffende Titel 4 Boek 1 B.W. is uiteengezet waarom in het wetsvoorstel wordt uitgegaan van akten die op papier worden opgemaakt en in registervorm worden bewaard. Ten einde zo min mogelijk obstakels in de weg te leggen aan de invoering van moderne technische voorzieningen voor de vervaardiging en het beheer van het aktenbestand, wordt een aantal wijzigingen voorgesteld in de regeling met betrekking tot het houden en het bewaren van de registers. Zo zullen de latere vermeldingen hetzij in een daarvoor gereserveerd gedeelte van de akte, hetzij op een apart blad aan de akte kunnen worden toegevoegd. Dit systeem vereist dat men ook na de afsluiting van het register een blad aan dat register kan toevoegen. Artikel 6, tweede lid, spreekt dan ook niet, zoals artikel 10 van het huidige Besluit, van samenvoeging tot een vastbladig registerdeel of van inbinden. Hoe het opbergsysteem eruit zal zien, zal de stand van de techniek moeten uitmaken.

Naar mijn oordeel moet in het toekomstige Besluit in elk geval worden vastgelegd dat de bescheiden van de burgerlijke stand (registers, losse akten en bijlagen) in een tegen brand beveiligde ruimte worden bewaard (artikel 6, derde lid). Dit schijnt thans niet overal het geval te zijn. Het belang van een deugdelijke beveiliging van bescheiden heeft eveneens een rol gespeeld in de overwegingen die hebben geleid tot het voorstel voor artikel 7, tweede lid. Volgens de bestaande regeling worden zowel de originele akten als de dubbelen gedurende ten minste een jaar en ten hoogste een jaar en drie maanden tezamen op dezelfde plaats bewaard. Het risico van verloren gaan van de beide exemplaren door een calamiteit kan aanmerkelijk worden beperkt indien de termijn van overbrenging van de dubbelen naar de centrale bewaarplaats wordt teruggebracht tot het minimum dat in verband met de samenstelling van registers haalbaar is. In grote gemeenten zal sneller dan in kleine gemeenten een voldoende aantal akten van een bepaalde soort zijn opgemaakt om een registerdeel te vormen. Voor kleine gemeenten lijkt het daarom wenselijk om de termijn voor overbrenging van de dubbelen niet korter te stellen dan een half jaar. In grotere gemeenten zal men met kortere tussenpozen tot overbrenging kunnen overgaan. Een voordeel van de voorgestelde regeling is dat de levering van documenten aan de centrale bewaarplaats gespreid over het jaar kan plaatsvinden. Naar mijn mening heeft de commissie bij het opstellen van deze regeling terecht overwegingen verband houdend met de beveiliging van gegevens laten prevaleren. Het betreft hier de organisatie van de periodieke overbrenging van stukken naar de centrale bewaarplaats, waarmee niet zozeer de ambtenaren van de burgerlijke stand zelf belast zijn als wel het Ministerie van Justitie, onder de verantwoordelijkheid waarvan de overbrenging plaatsvindt. Ik zie dan ook geen reden om voor de termijnen van overbrenging van de dubbelen een andere regeling te treffen, zoals door de NEVABS is gesuggereerd.

Artikel 8 komt overeen met het huidige artikel 8. Ik acht het onnodig dat de beheerder van de centrale bewaarplaats een exemplaar van de

verklaring aan de ambtenaar van de burgerlijke stand toezendt. Hij kan ermee volstaan de verklaring in zijn eigen administratie te bewaren.

Artikel 9 is een uitwerking van de bij Besluit van 24 augustus 1989, Stb. 351, getroffen regeling inzake de bewaring van de dubbelen. Zie het rapport van de commissie, par. 8. De beheerder van de rijksarchief-bewaarplaats zal te dien aanzien geen andere taak hebben dan de beheerder van de centrale bewaarplaats: hij archiveert de latere vermeldingen (artikel 9, tweede lid) en is niet langer bevoegd tot het uitgeven van authentieke afschriften of uittreksels in de zin van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 10 legt de basis voor een ministeriële regeling betreffende het voor de akten en de dubbelen te gebruiken papier en de voor het opmaken daarvan te hanteren middelen, zoals laatstelijk vastgesteld op 22 november 1993 (nr. 411427/93/6, Stcrt. 228, 26 november 1993). Het artikel spreekt niet van «schrijfmiddelen», doch van «middelen», ten einde het gebruik van tekstverwerkers of andere apparatuur niet uit te sluiten.

4. Derde afdeling – De klappers

Deze afdeling komt grotendeels overeen met de vierde afdeling van het bestaande Besluit, zoals gewijzigd in verband met de bewaring van de dubbelen. Voor de samenstelling van de klappers gelden dezelfde overwegingen als voor die van de registers: in verband met het gebruik van moderne technieken en de eventueel ten aanzien van de opslag in de centrale bewaarplaats te stellen eisen is geschrapd het voorschrift dat de klappers in vastbladige vorm, dan wel in kaartvorm moeten worden gehouden (artikel 11).

Ten aanzien van de in twee exemplaren te houden tienjarenklappers is speciaal genoemd de eis dat deze in een tegen brand beveiligde ruimte moeten worden opgeslagen. De nadere voorschriften met betrekking tot de inhoud van de klappers (artikel 13) gelden alleen nog voor de tienjarenklappers. Het komt niet noodzakelijk voor om over de inhoud van de jaarlijkse klapper, die uitsluitend voor intern gebruik bestemd is, voorschriften in het Besluit op te nemen.

5. Vierde afdeling – de akten en de latere vermeldingen

Uit de derde afdeling van het huidige Besluit, die de titel «de akten van de burgerlijke stand in het algemeen» draagt, zijn verscheidene bepalingen naar Titel 4 Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek overgeheveld, zodat overblijft een serie artikelen die uitsluitend betrekking heeft op de wijze van opmaken van akten en latere vermeldingen, het berichtenverkeer tussen ambtenaren van de burgerlijke stand en andere administratieve handelingen. Alle voorschriften betreffende de in de akten op te nemen gegevens zijn ondergebracht in hoofdstuk 2 van het Besluit. Artikel 14, eerste lid, bevat de verwijzing naar dat hoofdstuk.

De bepaling van het huidige artikel 16, eerste lid, is herzien en aangevuld in verband met de registervorm (artikel 16, eerste en tweede lid). Dit heeft gevolgen voor de invoeging van bladen met latere vermeldingen. Het is niet uitgesloten dat het om technische redenen niet langer mogelijk zal zijn meer dan één akte per bladzijde op te nemen. Daarom is geschrapd het vereiste dat akten achter elkaar moeten worden opgenomen. In artikel 16, derde lid, is een bepaling van overgangsrecht ten aanzien van de ingebonden registers opgenomen.

De artikelen 17 en 18 bevatten voorschriften, die de integriteit van de akten moeten waarborgen, maar geeft tevens enkele aanwijzingen over de vorm. De Aanbeveling van de Internationale Commissie voor de Burgerlijke Stand inzake de harmonisatie van de akten (Commission Internationale de l'Etat Civil, Conventions et Recommandations, Strasbourg 1988) voorziet voor de belangrijkste akten de vorm van staatakte, dat wil zeggen

een akte in formulierform, waarin de op te nemen gegevens in één of meer kolommen worden opgesomd, en waarin naast die kolommen ruimte is opengelaten om de gegevens in te vullen. Deze in sommige Europese landen reeds gebruikelijke vorm staat tegenover de in Nederland en andere landen met een meer Franse traditie in gebruik zijnde relaasakte, waarin de te relateren feiten in volzinnen zijn opgenomen. In de inleidende opmerkingen bij hoofdstuk 2, par. 1, wordt uiteengezet dat de vorm van staatakte vooralsnog alleen verplicht zal worden gesteld voor de akten waarop de Aanbeveling van de Internationale Commissie voor de Burgerlijke Stand betrekking heeft. Het Besluit bevat daarom enerzijds aanwijzingen voor de, thans gebruikelijke, voorgedrukte relaasakten, waarin soms een gedeelte van een voorgedrukte tekst moet worden doorgehaald (artikel 17, tweede lid), en daarnaast voor staatakten, waarin soms moet worden aangegeven dat een bepaalde vermelding niet van toepassing is (artikel 17, derde lid).

De zoëven genoemde Aanbeveling verwijst overigens voor de redactie van de akten naar de voorschriften voor internationale uittreksels, welke zijn neergelegd in de op 8 september 1976 te Wenen tot stand gekomen ICBS-Overeenkomst betreffende de afgifte van meertalige uittreksels uit akten van de burgerlijke stand. Door het overnemen van deze voorschriften wordt bereikt dat een afschrift van een akte in het internationale verkeer veelal zal kunnen worden gebruikt zonder dat een vertaling ervan behoeft te worden gemaakt. Ten aanzien van de vermelding van data meen ik dat naast hetgeen internationaal is vereist, in verband met de mogelijkheid van fraude een voluit geschreven aanduiding noodzakelijk blijft (artikel 18, tweede en derde lid).

De internationaal voorgeschreven symbolen voor de geslachtsaanduiding zijn eveneens aangevuld met een voluit geschreven aanduiding in het Nederlands (artikel 18, vijfde lid). Ten slotte is voor wat de aanduiding van plaatsen betreft, ruimte gelaten voor lokale gewoonten, mits in elk geval de naam van de gemeente waar de akte is opgemaakt, wordt genoemd (artikel 18, zesde lid).

In artikel 19 is het huidige artikel 17 in een vereenvoudigde vorm overgenomen. Het is naar mijn mening onnodig om ten aanzien van de doorhalingen tijdens het opmaken van de akte meer te bepalen dan dat deze duidelijk worden aangegeven aan de voet van de akte en worden ondertekend.

Wanneer een verschijnende partij verklaart de akte niet te kunnen of willen tekenen, moet naar mijn oordeel, worden volstaan met de vermelding van deze verklaring (artikel 20). De vermelding van de redenen waarom niet tot ondertekening wordt overgegaan, dient achterwege te blijven in verband met de bescherming van de privacy.

Artikel 21, derde lid, van het huidige Besluit vervalt, nu de huwelijksakte niet langer zal worden mede-ondertekend door de getuigen. Zie hierover de toelichting op de inhoud van de huwelijksakte.

In artikel 21 is het voorschrift van artikel 29 van het huidige Besluit ongewijzigd overgenomen.

Artikel 22 komt overeen met de eerste twee leden van het huidige artikel 30, die zijn aangepast in verband met de regeling inzake de bewaring van de oorspronkelijke registers en van de dubbelen. Er is geen aanleiding tot een wijziging in het systeem waarbij met betrekking tot latere vermeldingen, behorend bij akten die niet langer onder de ambtenaar van de burgerlijke stand berusten, steeds door die ambtenaar instructies worden gegeven, enerzijds aan de beheerder van de gemeentelijke archiefbewaarplaats, en anderzijds – voor wat het dubbel betreft – aan de beheerder van de centrale bewaarplaats, dan wel de beheerder van de rijksarchiefbewaarplaats. Zie ook artikel 31.

Artikel 23 bevat de voorschriften van artikel 31 van het huidige Besluit, welke zijn aangepast aan de toekomstige situatie, waarin de bescheiden niet langer naar de griffie van de arrondissementsrechtbank worden

gezonden, maar naar de centrale bewaarplaats. Deze aanpassing brengt mee dat niet de griffier, maar de ambtenaar van de burgerlijke stand een aantal stukken na verloop van tijd moet vernietigen (artikel 23, tweede lid). In overeenstemming met de wens van de NEVABS zijn de bewaartermijnen voor de verschillende stukken gelijkgetrokken. Artikel 23, derde lid, is een uitvloeisel van de in te voeren regeling van de registratie van de erkenning.

Artikel 24, tweede lid, geeft uitvoering aan het bepaalde in artikel 19j, tweede lid, onder b, Boek 1 B.W. In geval van overlijden van een militair of een andere persoon die tot de krijgsmacht behoort op een Nederlands oorlogsvaartuig of in een Nederlands militair luchtvaartuig wordt niet alleen aan de personen op wie de akte betrekking heeft (zie artikel 19g, derde lid, Boek 1 B.W.), maar ook aan de Minister van Defensie een uittreksel van de door de Haagse ambtenaar van de burgerlijke stand opgemaakte akte toegezonden.

Aan het bepaalde in artikel 19j, tweede lid, onder a, zal op een later tijdstip uitvoering worden gegeven door de vaststelling van een nieuw Besluit bijzondere akten van de burgerlijke stand.

6. Vijfde afdeling – Afschriften en uittreksels

In artikel 25 is een regel van overgangsrecht neergelegd, die noodzakelijk is in verband met de implementatie van de in 1984 tot stand gekomen Aanbeveling van de Internationale Commissie voor de Burgerlijke Stand inzake de openbaarheid van de registers van de burgerlijke stand (Commission Internationale de l'Etat Civil, Conventions et Recommendations, Strasbourg 1988). Verwezen zij naar de toelichting op Titel 4 Boek 1 B.W., afdeling 8.

Artikel 26 (vgl. het huidige artikel 32) sluit aan bij de opzet van de regeling terzake van de beperkte openbaarheid van akten. Zie afdeling 8 van Titel 4 Boek 1 B.W. Aangetekend zij voorts dat het gebruik van een geautomatiseerd gegevensbestand bij de vervaardiging van afschriften of uittreksels juridisch toelaatbaar is. Wel zal de met de afgifte ervan belaste ambtenaar ervoor moeten waken dat het stuk met het oorspronkelijke geschrift overeenkomt.

7. Zesde afdeling – De bij de aangifte van de geboorte over te leggen verklaring van een arts of een verloskundige

In de zesde afdeling wordt een uitwerking gegeven aan het bij nota van wijziging in de wettelijke regeling opgenomen voorschrift betreffende het medische attest waarvan de overlegging in verband met de geboorteaangifte kan worden gevraagd en, vanaf een nader te bepalen tijdstip, steeds zal worden gevraagd. Het is de bedoeling dat voor de uitvoering van dit voorschrift standaardformulieren en speciale enveloppen op aanvraag door de gemeenten aan medische hulpverleners worden toegezonden. Deze formulieren dienen in tweevoud te worden ingevuld. Ter voorkoming van fraude is bepaald dat het originele exemplaar van de verklaring in een daartoe bestemde gesloten enveloppe aan de moeder wordt overhandigd. De aangever dient de gesloten enveloppe aan de ambtenaar van de burgerlijke stand over te leggen. Een voor conform getekend afschrift wordt door de medische hulpverlener behouden.

Over de inhoud van de verklaring is, nadat de landelijke organisaties van de betrokken beroepsbeoefenaren daarover zijn gehoord, overeenstemming bereikt met het ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur.

Uit het bepaalde in artikel 19e, achtste lid, Boek 1 B.W. volgt dat de arts of de verloskundige niet gehouden is zich door de moeder een identiteitsbewijs te laten overleggen. Hij vermeldt de gegevens waarover hij zelf beschikt omtrent de identiteit van de moeder. Indien hij niet overtuigd is

van de juistheid van haar opgaven, of bepaalde daarvan, doet hij daarvan mededeling. Ook geeft hij aan of en zo ja welke gegevens hem onbekend zijn. Hetzelfde geldt met betrekking tot het kind. Ingeval de geboorte buiten de aanwezigheid van een medische hulpverlener heeft plaatsgevonden, zal degene die de verklaring opmaakt, moeten afgaan op mededelingen van de moeder of van getuigen betreffende het tijdstip van de bevalling. Indien de na de geboorte geconsulteerde medische hulpverlener aanleiding heeft om aan de juistheid van deze mededelingen te twifelen, dient hij dit op het formulier aan te geven.

Verder zij gepreciseerd dat de verklaring ertoe strekt met een redelijke graad van zekerheid vast te stellen dat uit de vrouw die daarin als moeder wordt vermeld, een kind is geboren. De medische hulpverlener legt neer hetgeen hij redelijkerwijs uit eigen waarneming kan constateren. Van hem wordt bijvoorbeeld niet verwacht dat hij een genetisch onderzoek laat uitvoeren om vast te stellen of het kind werkelijk van de als moeder opgegeven vrouw afstamt.

Van de zijde van de medische beroepsorganisaties is bezwaar gemaakt tegen de vermelding in de verklaring van het woonadres van de moeder. Dat bezwaar is te herleiden tot de bezwaren die van die zijde tijdens de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel inzake Titel 4 Boek 1 B.W. tegen de medische attestverplichting als zodanig zijn geuit. Deze verplichting zou volgens de geconsulteerde organisaties in strijd zijn met het beroepsgeheim en met het recht van de moeder op bescherming van haar privacy. Zoals uit de parlementaire geschiedenis blijkt (zie onder meer de Memorie van Antwoord aan de Eerste Kamer, Kamerstukken I, 21 847, 1992/93, nr. 229b, blz. 5), is in deze bezwaren geen reden gevonden om af te zien van de wettelijke maatregel, die naar aanleiding van een amendement bij nota van wijziging is voorgesteld. Aan de voorkoming van verduistering van staat en valsheid in geschrifte bij de geboorteaangifte komt naar mijn oordeel een zo groot gewicht toe dat de medewerking daaraan van de medische hulpverlener kan worden verlangd, zelfs al zou die medewerking als een inbreuk op de privacy van de moeder worden ervaren. Met het resultaat van de gemaakte afweging is in overeenstemming dat in de verklaring informatie wordt opgenomen, aan de hand waarvan de identiteit van de moeder zo goed mogelijk kan worden vastgesteld. Naar mijn oordeel is het woonadres een zo belangrijk identificerend gegeven dat het niet kan worden gemist. De opgave wordt aan de hand van de gegevens van de bevolkingsadministratie van de woonplaats van de moeder geverifieerd. Strookt zij niet met die gegevens, dan is nader onderzoek gewenst. De gegevens omtrent de geboorte moeten namelijk in de bevolkingsadministratie worden opgenomen. De gegevens van de bevolkingsadministratie worden op hun beurt voor andere doeleinden gebruikt (sociale uitkeringen, oproepen voor inentingen, enz.). Afgezien is van de opnemings in de verklaring van het - veelal tijdelijke - geboorteadres.

8. Zevende afdeling - De voor het huwelijk vereiste bescheiden en de stuiting van het huwelijk

In deze afdeling zijn de artikelen 50 en 47 van het huidige Besluit, zoals deze met ingang van 1 september 1987 zijn gewijzigd, overgenomen.

ACHTSTE AFDELING. DE CENTRALE BEWAARPLAATS VOOR DE DUBBELEN

In de achtste afdeling zijn bijzondere bepalingen opgenomen met betrekking tot de bewaring in de centrale bewaarplaats.

De bewaring geschiedt onder de verantwoordelijkheid van de Minister van Justitie (artikel 30, tweede lid). De zich in de centrale bewaarplaats

bevindende bescheiden zijn niet openbaar. De beheerder is niet bevoegd tot het afgeven van authentieke afschriften of uittreksels (artikel 30, derde lid).

Bij Besluit van 24 augustus 1989, Stb. 351, is bepaald dat latere vermeldingen niet meer aan de dubbelen worden toegevoegd, doch nog slechts worden gearhiveerd. Daarbij dient uiteraard de nodige zorg te worden betracht. Artikel 32 bevat in verband hiermee enkele bepalingen.

Op grond van artikel 31 geschiedt de verzending van de formulieren met latere vermeldingen aan de centrale bewaarplaats op dezelfde wijze als de verzending aan de griffie op grond van artikel 30, tweede lid van het huidige Besluit.

NEGENDE AFDELING. BIJZONDERE BEPALINGEN IN VERBAND MET HET HOUDEN VAN REGISTERS DOOR CONSULAIRE AMBTENAREN

Daar de besluitvorming betreffende de voorstellen van de Commissie Regelgeving Burgerlijke Stand tot herziening van de Consulaire Wet en het Consulair Besluit nog niet is afgerond, is het noodzakelijk voorlopig enkele bepalingen die op de consulaire burgerlijke stand betrekking hebben, in het besluit aan te houden. Artikel 33 houdt rekening met de invoering, in Titel 4 Boek 1 B.W., van een rechterlijke procedure ter zake van de weigering van een ambtenaar van de burgerlijke stand om een handeling te verrichten.

HOOFDSTUK 2

1. Inleidende opmerkingen

De gehele regelgeving met betrekking tot de inhoud en de indeling van de akten is ondergebracht in een afzonderlijk hoofdstuk. Daarmee is de overzichtelijkheid gediend. Dit betekent echter niet dat de materie waarom het gaat, van ondergeschikt belang zou zijn. Wel is te verwachten dat bepaalde elementen van dit afgezonderde gedeelte licht aan verandering onderhevig kunnen zijn. Dit geldt in het bijzonder voor de indeling van de akten die niet worden bestreken door de Aanbeveling van de Internationale Commissie voor de Burgerlijke Stand inzake de harmonisatie van de akten en de hiermee verband houdende vraag of de akten in de vorm van een staatakte, dan wel van een relaasakte moeten worden opgesteld. Deze vraag kwam in de toelichting op hoofdstuk 1, par. 5, reeds ter sprake.

De in de Aanbeveling inzake de harmonisatie van de akten neergelegde richtlijnen zijn verenigbaar met de bestaande Nederlandse praktijk en met het gebruik van nieuwe technieken voor de vervaardiging van akten en de opslag van gegevens daaruit. Bezien is in hoeverre doorvoering van het stramien van de Aanbeveling in de huidige omstandigheden geïndiceerd is. Daarbij is mede in overweging genomen dat tot dusver ten aanzien van de wijze van opstellen van de akten een betrekkelijk grote vrijheid bestond, die door sommige ambtenaren op hoge prijs werd gesteld. De door de NEVABS ontworpen modellen zijn nimmer in een bindende regeling opgenomen.

De noodzaak tot het invoeren van een standaardmodel vloeit voort enerzijds uit de vereisten, inherent aan het gebruik van technische apparatuur en anderzijds uit de wens om gegevens zonder vertaling internationaal uitwisselbaar te maken. Daarnaast spelen ook de kosten van de vervaardiging van akten een rol.

Wat het technische argument betreft, dient te worden beseft dat het nog vele jaren zal duren totdat men in alle gemeenten van Nederland zal zijn overgegaan tot de vervaardiging van akten met behulp van geautomatiseerde apparatuur. In een aantal grotere gemeenten is dergelijke apparatuur echter reeds geïntroduceerd. Daarnaast mag niet uit het oog

worden verloren dat het internationale verkeer grotendeels slechts enkele aktensoorten betreft. Standaardisatie is in verband daarmee niet voor alle akten absoluut noodzakelijk.

Een en ander afwegende meen ik dat in het huidige stadium ervan kan worden afgezien om de internationale harmonisatierichtlijnen van toepassing te verklaren op alle akten. Slechts de akten van geboorte, huwelijk en overlijden, alsmede de akten van inschrijving van buitenlandse akten van geboorte, huwelijk en overlijden zijn in overeenstemming met de richtlijnen gebracht. Dit blijkt uit de voorschriften inzake de indeling (eerste afdeling) en uit het feit dat de in die akten te vermelden gegevens in een bepaalde volgorde moeten worden opgenomen. Voor de overige akten zijn de voorschriften zo geformuleerd dat daarvoor de vorm van relaasakte kan worden gehandhaafd. Niets belet de ambtenaar van de burgerlijke stand echter om ook voor deze akten de staatvorm te kiezen.

Ten aanzien van de verplicht op te nemen essentiële gegevens bestaat consensus. Die consensus blijkt mede uit het feit dat men op internationaal niveau erin is geslaagd de inhoud van de akten in vèrgaande mate te harmoniseren. De internationale harmonisatie van de inhoud van de akten, alsmede de daaraan ten grondslag liggende Aanbeveling inzake de openbaarheid van de registers, zijn aanleiding geweest tot de schrapping van een aantal gegevens die als identificerend element kunnen worden gemist of waarvan de vermelding een inbreuk zou kunnen betekenen op de persoonlijke levenssfeer. Zo is met betrekking tot de omschrijving van partijen in akten het volgende overwogen. In een tijd waarin de mobiliteit van de bevolking steeds toeneemt, heeft de vermelding van de woonplaats in de meeste gevallen nog slechts een beperkte betekenis. Zij is dan ook op vele plaatsen geschrapt. De vermelding van het beroep is om soortgelijke redenen verouderd. Zij wordt in veel administraties reeds achterwege gelaten.

2. Eerste afdeling – De indeling van de in overeenstemming met de Aanbeveling inzake harmonisatie op te maken akten

In de artikelen 36 en 37 zijn de richtlijnen van de Aanbeveling met betrekking tot de indeling van de akten van geboorte, van huwelijk en overlijden opgenomen. Onderzocht is of het op praktische bezwaren zou stuiten om het model van de Aanbeveling eveneens te gebruiken voor de akten van inschrijving van buitenlandse akten van geboorte, van huwelijk en van overlijden. Gebleken is dat dat niet het geval is. Voorgesteld wordt dan ook in artikel 37 de richtlijnen voor de indeling mede van toepassing te doen zijn op die akten van inschrijving. Dit biedt het dubbele voordeel van een vereenvoudiging van de produktie van uittreksels en een betere geschiktheid van de afschriften en de uittreksels voor het internationale verkeer.

De Aanbeveling houdt rekening met de mogelijkheid dat technische ontwikkelingen de noodzaak meebrengen om de latere vermeldingen niet op de akte zelf, maar op een afzonderlijk blad op te nemen. Hiermee wordt ook opgelost het probleem van het ruimtegebrek dat zich kan voordoen wanneer verscheidene vermeldingen op de kant van een akte moeten worden opgenomen. Het Besluit maakt geen keuze tussen de twee systemen, maar laat die keuze aan de ambtenaar van de burgerlijke stand over. Bij de akte van geboorte zal er meer behoefte zijn aan invoeging van een apart blad dan bij de akte van overlijden, die slechts zelden het voorwerp vormt van latere vermeldingen. Het enige vereiste waaraan bij gebruik van een apart blad moet zijn voldaan, is dat de akte in het laatste gedeelte een verwijzing naar de latere vermelding moet bevatten, en dat de latere vermelding op haar beurt een verwijzing naar de akte moet bevatten (zie ook artikel 39).

3. Tweede afdeling – De steeds in akten, latere vermeldingen en uittreksels op te nemen gegevens

In het hoofd van de akten van de burgerlijke stand wordt sinds 1986, in overeenstemming met de circulaire van de Staatssecretaris van Justitie d.d. 18 november 1985, Hoofdafdeling Privaatrecht, nr. 673/185, een codenummer opgenomen waaruit zowel de aktesoort als het jaar van opmaken blijkt.

Van het Ministerie van Binnenlandse Zaken is de mededeling verkregen dat een codenummer niet langer in de akten zelf behoeft te worden opgenomen, doch alleen dient te worden vermeld in het bericht waarmee het aan de akte (of de latere vermelding) te ontleen gegeven aan de bevolkingsadministratie wordt doorgegeven. In het kader van de regelgeving inzake de bevolkingsadministratie zullen de hiervoor benodigde voorschriften bekend worden gemaakt. Daarnaast zullen, bij besluit van de minister van Justitie, enige voorschriften worden gegeven voor de nummering van de akten.

De hanteerbaarheid van akten, zowel binnenslands als daarbuiten, vereist voorts dat in het hoofd ervan op een voor ieder herkenbare wijze het land en het jaar waarin de akte is opgemaakt, wordt aangegeven. Daarnaast maakt de vorm van staatakte het wenselijk dat in het hoofd tevens voluit wordt vermeld om welke aktesoort het gaat (artikel 3).

Artikel 4 bevat speciale instructies betreffende de inhoud van de akten van inschrijving. Een volledige verwijzing naar het ingeschreven stuk is uiteraard noodzakelijk (artikel 39, eerste en tweede lid).

In de regeling van afdeling 10 van Titel 4 is behandeld de situatie waarin gegevens van het in te schrijven stuk afwijken van gegevens, die in eerder in Nederland opgemaakte akten voorkomen. De Haagse ambtenaar van de burgerlijke stand zal dan zelf de verbeteringen in de akte van inschrijving kunnen aanbrengen. Die verbeteringen moeten echter afzonderlijk worden vermeld (artikel 25, zesde lid). Deze verbeteringen zullen in het vijfde en laatste gedeelte van de akte een plaats moeten vinden.

Artikel 40 (vgl. artikel 19 van het huidige Besluit) implementeert de internationale richtlijn met betrekking tot de inhoud van het vierde gedeelte van de akten. Mede omdat de ambtenaar volgens de voorgestelde regeling incidenteel in een andere gemeente kan werken dan de gemeente waarvoor hij is benoemd (Titel 4, artikel 16, derde lid), acht ik het juist dat, in overeenstemming met de Aanbeveling, de akte de ambtenaar van de burgerlijke stand noemt die de akte heeft opgemaakt, zonder vermelding van de gemeente waarvoor hij is benoemd. Met de zelfstandige verantwoordelijkheid van de ambtenaar van de burgerlijke stand strookt dat – conform de Aanbeveling – zijn naam en voorletters worden vermeld.

Artikel 41 betreft de wijze van opstellen van latere vermeldingen. Hiervoor gelden dezelfde overwegingen als voor de akten van inschrijving. In verband met de grotere betekenis die in de nieuwe Titel 4 Boek 1 B.W. aan de latere vermeldingen toekomt, is een duidelijk voorschrift betreffende de erin op te nemen verwijzingen noodzakelijk.

Uittreksels van de volgens de Aanbeveling opgemaakte akten zullen de vorm hebben van staatakten waarin enkele gedeeltes zijn weggelaten en waarin de gegevens van de latere vermeldingen zijn verwerkt. Wenselijk is, dat in het hoofd van een uittreksel wordt vermeld dat het om een uittreksel gaat. Ook is een verwijzing naar het aktenummer van de uitgetrokken akte wenselijk (artikel 42).

Vermeld zij nog het voorstel van de NEVABS om in de akten de term «dag» te vervangen door «datum». Naar mijn oordeel is het onwenselijk om hier af te wijken van de – ook buiten Titel 4 Boek 1 B.W. – gebruikelijke wettelijke terminologie. Te verwachten is dat uit de voorgedrukte dan wel langs geautomatiseerde weg geproduceerde akteformulieren voldoende duidelijk zal zijn wat onder «dag» wordt verstaan.

4. Derde afdeling – De akte van geboorte en het uittreksel daarvan

De bestaande regeling inzake de inhoud van de geboorteakte behoeft geen ingrijpende wijziging. In verband met de vorm van staatakte is de volgorde van de op te nemen gegevens bindend vastgelegd. Verder is, met het oog op de bescherming van de privacy, geschrapt de vermelding van de straat en het huisnummer van het geboorte-adres. Hierbij zij aangetekend dat deze schrapping niet tot de conclusie mag leiden dat de ambtenaar van de burgerlijke stand zich niet van dat adres op de hoogte zou mogen stellen. Integendeel, hij zal steeds daarnaar moeten informeren ten einde te controleren of de geboorte heeft plaatsgevonden binnen het gebied van de gemeente waarvoor hij is benoemd. Titel 4, artikel 18 geeft de ambtenaar van de burgerlijke stand de bevoegdheid, zich ter zake de nodige gegevens te doen verstrekken. Verder wordt opgemerkt dat ter voorkoming van enig misverstand naar aanleiding van het arrest van de Hoge Raad d.d. 24 maart 1987, NJ 1987, 867, op alle plaatsen waar zulks noodzakelijk is, de woorden «voor zover mogelijk» zijn vervangen door de woorden «voor zover bekend». Aldus wordt voorkomen dat de desbetreffende bepalingen worden geïnterpreteerd als zouden zij betrekking hebben op gegevens waarvan geen opgave behoeft te worden gedaan.

Volgens de internationale Aanbeveling kan in de geboorteakte worden volstaan met vermelding van de namen van de ouders van het kind. Voorgesteld wordt om in het derde gedeelte van de akte, dat bestemd is voor vermeldingen die volgens de nationale wetgeving van het betrokken land vereist zijn, tevens de plaats en dag van geboorte van de twee ouders te noemen, voor zover deze gegevens bekend zijn.

In verband met de inhoud van de geboorteakte, zij er voorts op geattendeerd dat onder «vader» wordt verstaan de man tot wie het kind in familierechtelijke betrekking staat. Ook zij eraan herinnerd dat de machtiging van het openbaar ministerie tot het doen van een tardieve aangifte, wordt afgeschaft.

Artikel 44 bevat de voorschriften van de eerste drie leden van het huidige artikel 38 in een veranderde volgorde, terwijl artikel 45 het afzonderlijk in artikel 19d Boek 1 B.W. geregelde geval betreft, waarin het geslacht van het kind twijfelachtig is. De bepalingen spreken voor zichzelf.

Het voorstel om nog slechts beredeneerde uittreksels te doen circuleren en de uitvoerige uittreksels af te schaffen, heeft zijn neerslag gevonden in artikel 48.

5. Vierde afdeling – De akte van erkenning, de akte van ontkenning van het vaderschap door de moeder, gelijktijdige erkenning door de vader en de latere vermelding daarvan

Zoals in de inleidende opmerkingen bij dit hoofdstuk (par. 1) reeds is uiteengezet, wordt voorgesteld om de vorm van staatakte niet verplicht te stellen voor akten zoals de akte van erkenning. De noodzaak daartoe is te minder klemmend nu deze akte slechts zal worden aangehouden gedurende enige tijd nadat de latere vermelding ervan is toegevoegd aan de geboorteakte van het kind, en de belanghebbende partijen daarvan kennis is gegeven.

De inhoud van de akte van erkenning en van de akte van ontkenning van het vaderschap door de moeder met gelijktijdige erkenning door de vader (artikel 49) is op gelijke wijze aangepast als die van de akte van geboorte: de vermelding van de woonplaats en het beroep van de ouders blijft achterwege. Aan de akte van erkenning is toegevoegd de vermelding van de geslachtsnaam van het kind na de erkenning. Deze vooral in internationale gevallen belangrijke vermelding wordt in de latere vermeldingen reeds opgenomen.

In de akte van ontkenning van het vaderschap door de moeder met gelijktijdige erkenning door de vader dient de nieuwe geslachtsnaam van het kind slechts te worden vermeld indien de moeder op het tijdstip van het opmaken van de akte reeds met de erkenner is gehuwd.

Ingevolge een officiële mededeling van de Permanente Commissie van advies voor de zaken van de burgerlijke stand en voor nationaliteitsaangelegenheden wordt de latere vermelding van de ontkenning van het vaderschap door de moeder met gelijktijdige erkenning door de vader pas gemaakt wanneer het kind door het huwelijk van de moeder met de erkenner is gewettigd. Immers, pas dan hebben volgens de huidige wettelijke bepalingen de ontkenning en de erkenning rechtsgevolg. In verband hiermee bepaalt het besluit dat de gegevens betreffende van dit huwelijk eveneens in de latere vermelding worden opgenomen. De geslachtsnaam van het kind na de wettiging wordt steeds in de latere vermelding opgenomen.

In zijn beschikking van 17 september 1993, rek. nr. 8261 (R.v.d.W. 1993, 174) heeft de Hoge Raad in een geval van ontkenning van het vaderschap met gelijktijdige erkenning van een kind dat binnen 306 dagen na de ontbinding van het huwelijk van de moeder was geboren, beslist dat artikel 198, derde lid, Boek 1 B.W. (bepalende dat de ontkenning met gelijktijdige erkenning slechts gevolg heeft indien de moeder binnen een jaar na de geboorte met de erkenner huwt) buiten toepassing diende te blijven omdat de betrekking tussen de erkenner en het kind als «family life» in de zin van artikel 8 EVRM kon worden aangemerkt. Naar aanleiding van deze beschikking wordt thans het volgende beleid gevoerd. Op het tijdstip van de ontkenning en de erkenning worden de moeder van het kind en de erkenner erop geattendeerd dat zij, ingeval zij niet voornemens zijn met elkaar te huwen, zich tot de rechter kunnen wenden met het verzoek vast te stellen dat er in hun omstandigheden aanleiding is om artikel 198, derde lid, Boek 1 B.W. buiten toepassing te laten, en de ambtenaar van de burgerlijke stand te gelasten de latere vermelding van de ontkenning met gelijktijdige erkenning aan de geboorteakte van het kind toe te voegen. Wordt een zodanige last gegeven, dan wordt het kind geacht vanaf het tijdstip van de ontkenning c.q. de erkenning in familierechtelijke betrekkingen tot de erkenner te hebben gestaan. In de latere vermelding wordt de geslachtsnaam vermeld die het kind door de erkenning heeft verkregen en blijft de vermelding van het huwelijk van de ouders achterwege.

Aangetekend zij nog dat, evenals bij het huidige systeem van registratie, in het geval van een erkenning van een ongebooren vrucht, de naam van de vader aanstonds in de geboorteakte wordt vermeld. Dit is eveneens het geval indien de erkenning tegelijk met de aangifte van de geboorte plaatsvindt. In beide gevallen wordt de erkenning bij wege van latere vermelding aan de geboorteakte toegevoegd.

6. Vijfde afdeling – De latere vermelding van een rechterlijke uitspraak inzake adoptie

De adoptie is een van de rechtsfeiten die nog slechts in de vorm van een latere vermelding zullen worden geregistreerd. De in die latere vermelding op te nemen gegevens zijn dezelfde als die welke thans in de akte van inschrijving voorkomen, met dien verstande dat de namen van de oorspronkelijke ouders niet worden genoemd, omdat deze reeds uit de geboorteakte van het kind blijken. Toegevoegd is de vermelding van de eventueel, overeenkomstig artikel 227, vierde lid, Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek bij het adoptievonnis vastgestelde voornamen.

7. Zesde afdeling – De akte van huwelijksaangifte

De voorschriften inzake de inhoud van de akte van huwelijksaangifte, zoals met ingang van 1 september 1987 gewijzigd, zijn in deze afdeling overgenomen, onder schrapping van de vermelding van het voornemen om een huwelijk aan te gaan. De vermelding van de aktesoort in het hoofd van de akte is voldoende.

8. Zevende afdeling – De akte van huwelijkstoestemming

Het bestaande artikel 49 van het Besluit is ongewijzigd overgenomen.

9. Achtste afdeling – De huwelijksakte en het uittreksel daarvan

De voorschriften met betrekking tot de huwelijksakte zijn in overeenstemming gebracht met de Aanbeveling inzake de harmonisatie van de akten.

In het eerste gedeelte worden opgenomen de geslachtsnamen van de echtgenoten vóór en na het sluiten van het huwelijk. Deze vermelding is noodzakelijk in de vele gevallen waarin één of beide niet-Nederlandse echtgenoten, hetzij van rechtswege, hetzij door keuze, een van hun eerdere naam afwijkende huwelijksnaam verkrijgen. Deze huwelijksnaam wordt in de huidige praktijk in de vorm van een latere vermelding aan de huwelijksakte toegevoegd. Vermelding in de akte zelf is te prefereren in het normale geval, waarin de verkrijging op het tijdstip van het huwelijk plaatsvindt.

Ten aanzien van de namen van de ouders van de echtgenoten zij aangetekend dat daarvoor bepalend is het tijdstip waarop de akte wordt opgemaakt: de akte is een momentopname van de situatie ten tijde van de huwelijksvoltrekking.

Mede in het licht van het resultaat van de internationale harmonisatie zijn de in het derde gedeelte op te nemen vermeldingen aan een kritisch onderzoek onderworpen. Dit heeft tot de slotsom geleid dat de vermeldingen die betrekking hebben op getuigen achterwege kunnen blijven. De functie van de getuigen bij het huwelijk heeft in de loop der tijden haar bewijsrechtelijke betekenis grotendeels verloren. In de praktijk valt men voor het bewijs van het bestaan van het huwelijk nimmer op de getuigen terug. Bovendien zijn dezen aan de hand van de over hen opgenomen gegevens veelal niet meer te traceren. De NEVABS heeft voorgesteld het vereiste van de aanwezigheid van getuigen bij het huwelijk te laten vervallen. De reacties die dat voorstel teweeg heeft gebracht, bevestigen de door de commissie in haar rapport gesignaleerde sociale betekenis van die aanwezigheid. Mede gelet op het feit dat getuigen in vrijwel alle West-Europese landen vereist zijn, is besloten het terzake bepaalde in titel 5 te handhaven, met dien verstande dat in onderdeel II van het wetsvoorstel wordt voorgesteld artikel 58 aan te vullen met het voorschrift dat vóór de huwelijksvoltrekking aan de ambtenaar van de burgerlijke stand een schriftelijke opgave dient te worden verstrekt van de namen en de adressen van de uitgenodigde getuigen. Conform de Aanbeveling van de Internationale Commissie voor de Burgerlijke Stand inzake de harmonisatie van de akten wordt afgezien van het vermelden van de getuigen in de huwelijksakte. Uit artikel 68, Boek 1 volgt dat de ambtenaar van de burgerlijke stand, alvorens door de aanstaande echtgenoten de verklaring te laten afleggen, zich moet vergewissen van de aanwezigheid van de getuigen. Ik ben van mening dat hiermee kan worden volstaan.

De toestemming tot het aangaan van een huwelijk, die ter gelegenheid van de huwelijksvoltrekking is gegeven, en dus niet in een afzonderlijke akte is neergelegd, dient in het derde gedeelte van de akte te worden vermeld. Ook de vermoedelijke nationaliteit van niet-Nederlandse

huwelijkspartners is een nuttig gegeven, voor de vermelding waarvan het derde gedeelte plaats biedt.

Overeenkomstig de voorstellen van de Commissie Regelgeving Burgerlijke Stand is bij nota van wijziging van het wetsvoorstel tot wijziging van Titel 5 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek (Kamerstukken II 1991/92, nr. 22 488) de schrapping voorgesteld van artikel 64, tweede lid, Boek 1 B.W. De bepaling moet worden geacht in strijd te zijn met de huidige normen ter zake van de bescherming van de privacy, als neergelegd in, onder meer, artikel 8 EVRM. In verband daarmee dient achterwege te blijven de vermelding, in de huwelijksakte, van de omstandigheid dat het huwelijk in een bijzonder huis is voltrokken.

Volgens de Aanbeveling inzake harmonisatie wordt in de staatakte van het huwelijk opgenomen de vermelding van de ambtenaar van de burgerlijke stand die, na de verklaringen van de echtelieden in ontvangst te hebben genomen, heeft verklaard dat partijen door de echt aan elkander zijn verbonden. In de staatakte past niet een letterlijke weergave van de door de echtelieden afgelegde verklaringen (vgl. artikel 51, onder d van het huidige Besluit). Met het opmaken van de conform de Aanbeveling ontworpen staatakte van het huwelijk, wordt, naar mijn oordeel, voldaan aan het voorschrift van artikel 67, tweede lid, Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek. Uit de formulering van artikel 22, vierde lid volgt dat de akte niet door een ander dan de ambtenaar van de burgerlijke stand die het huwelijk heeft voltrokken, kan worden ondertekend.

10. Negende afdeling - De akte van inschrijving en de latere vermelding van echtscheiding en van ontbinding van een huwelijk na scheiding van tafel en bed

Voor de in het algemeen voor akten van inschrijving geïntroduceerde voorschriften zij verwezen naar de tweede afdeling. De akte van inschrijving waarom het in de negende afdeling gaat, is die welke door de Haagse ambtenaar in de burgerlijke stand wordt opgemaakt voor echtelieden wier huwelijk buiten Nederland is gesloten.

Aan de lijst van te vermelden gegevens zijn toegevoegd de geslachtsnamen van de echtelieden na de echtscheiding. Men zie hierover de toelichting bij de inhoud van de huwelijksakte. De schrapping wordt voorgesteld van de bepaling die de vermelding voorschrijft van de verklaring van de griffier, dat tegen het vonnis niet meer kan worden opgekomen. Die verklaring moet, uiteraard, wél zijn verkregen. Bij de echtscheiding naar Nederlands recht is voorts van belang dat uit de akte blijkt welke echtgenoot om inschrijving dan wel toevoeging van de latere vermelding heeft verzocht, en wanneer dat verzoek is ontvangen.

11. Tiende afdeling - De akte van overlijden en het uittreksel daarvan

De aanpassing van de inhoud van de akte van overlijden in verband met de Aanbeveling inzake de harmonisatie van de akten stuit niet op grote problemen. De Aanbeveling schrijft vermelding in het eerste gedeelte van de akte voor van de naam en voornaam van de persoon met wie de overledenen ten tijde van het overlijden gehuwd was. Dit betekent dat de vermelding van eventuele eerdere echtgenoten in het derde gedeelte kan geschieden.

Voorgesteld wordt het model voor de akte van overlijden ook te gebruiken voor de sterk erop gelijkende akte van lijkvinding. In het eerste gedeelte kan mede worden vermeld de plaats en het tijdstip waarop het lijk is aangetroffen.

Ten aanzien van artikel 63 moet worden opgemerkt dat artikel 417, Boek 1, van het Burgerlijk Wetboek ten onrechte spreekt van een akte van overlijden. Het gaat om een akte van inschrijving van een rechterlijke

beschikking houdende verklaring van het rechtsvermoeden van overlijden.

Artikel 30 heeft betrekking op de voorlopige akten die in geval van overlijden op een zeeschip of in een luchtvaartuig worden opgemaakt. Die voorlopige akten dienen zoveel mogelijk reeds de gegevens te vermelden, die in de definitieve akten behoren te worden opgenomen.

Artikel 67 komt deels overeen met het per 1 september 1987 gewijzigde artikel 55 van het Besluit. In dit verband zij eraan herinnerd dat de bijzondere akte zal worden gereserveerd voor het geval van het doodgeboren kind. Voor het levenloos aangegeven kind wordt zowel een akte van geboorte als een akte van overlijden opgemaakt.

Ten slotte zij vermeld dat de invoering van de nieuwe Titel 4 Boek 1 B.W. meebrengt dat het op de oude Titel 4 gebaseerde Besluit Burgerlijke Stand van 21 juli 1969, Stb. 326, laatstelijk gewijzigd bij Besluit van 12 juli 1990, Stb. 405, van rechtswege vervalft.

De Staatssecretaris van Justitie,
A. Kosto